

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/62/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013200177
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BB Deal, s. r. o., Partizánska cesta 71, Banská Bystrica, zastúpeného JUDr. Evou Krchňavou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Rudlovská cesta 47, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného č. 1100301/1/1294961/2012/5098 z 30. novembra 2012 a č. 1100301/1/1294905/2012/5098 z 30. novembra 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/15/2013-23 zo 17. apríla 2013, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/15/2013-23 zo 17. apríla 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozhodnutia len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného z 30. novembra 2012:

- č. 1100301/1/1294961/2012/5098, ktorým podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“ alebo „zákon o správe daní a poplatkov“) potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Banská Bystrica č. 9600403/5/2484716/2012/Bed z 10. septembra 2012, ktorým podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. bol žalobcovi znížený nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobie jún 2011 zo sumy 80.844,11 € na sumu 34.967,76 €,

- č. 1100301/1/1294905/2012/5098, ktorým podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Banská Bystrica č. 9600403/5/2612067/2012/Lon z 19. septembra 2012, ktorým podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. bol žalobcovi znížený nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobie júl 2011 zo

sumy 43.064,25 € na sumu 39.152,25 €.

Krajský súd po preskúmaní veci a postupu správnych orgánov dospel k záveru, že žalobca okrem faktúr, ktoré sú na uplatnenie nadmerného odpočtu DPH nepostačujúce, nepreukázal nadobudnutie tovaru od dodávateľa LONGINEX, s. r. o.. Samotné faktúry na uplatnenie nadmerného odpočtu sú nepostačujúce, musí dôjsť aj k reálnemu nadobudnutiu tovaru. Výpoveď bývalého konateľa spoločnosti LONGINEX, s. r. o. B., ktorý by mal najviac vedieť o obchodných vzťahoch medzi žalobcom a spoločnosťou LONGINEX, s. r. o., bola nepresvedčivá ohľadom obchodných vzťahov medzi žalobcom a spoločnosťou LONGINEX, s. r. o.. O dodávke cukru pre žalobcu nemal bývalý konateľ takmer žiadne informácie. Spoločnosť LONGINEX, s. r. o. a ani žalobca nemali vlastne skladovacie priestory a ani prenajaté priestory na skladovanie. Výkládka cukru mala byť vykonaná v priestoroch spoločnosti HBM TRADE, s. r. o. na Filákovskej ceste v Lučenci. Kryštálový cukor sa mal maďarským firmám vyvážať z Veľkého Krtíša, Prešova, Slovenských Ďarmôt, žalobca nevedel preukázať, že akým spôsobom a kým sa mala zabezpečiť doprava na tieto obchodné miesta. Pokiaľ žalobca v žalobe tvrdil, že zodpovednou osobou za spoločnosť LONGINEX, s. r. o. mal byť F., mal v priebehu správneho konania možnosť navrhnúť vypočutie tohto svedka, žalobca to však neurobil. Na druhej strane žalovaný a ani prvostupňový správny orgán nemal dôvod vypočúvať tohto svedka, pretože F. nebol konateľom spoločnosti LONGINEX, s. r. o., nebol ani spoločníkom a dokonca nebol ani zamestnancom, bol len bývalý kamarát bývalého konateľa spoločnosti B. Dôvodom na zníženie nadmerného odpočtu nebolo nepreukázanie dodávky od dodávateľa HBM TRADE, s. r. o. odberateľovi LONGINEX, s. r. o., ako to tvrdí žalobca, ale dôvodom bola tá skutočnosť, že žalobca nepreukázal dodávky tovaru práve od spoločnosti LONGINEX, s. r. o..

Na záver súd uviedol, že preskúmavanie rozhodnutí správnych orgánov súdom nie je pokračovaním správneho konania. Žalobca v odvolaniach proti prvostupňovým rozhodnutiam neuviedol žiadne konkrétne porušenie zákona zo strany správnych orgánov a taktiež sa nedomáhal vykonania ďalších dôkazov, nenavrhol ani vypočutie podľa žalobcu kľúčového svedka F.. Zdôraznil, že súd pri podaní odvolania a ani pri podaní žaloby nevyhľadáva za žalobcu porušenie zákona, a ani nenavrhuje za žalobcu vykonanie dôkazov. Zistenie rozsahu porušenia zákona a navrhovanie ďalších dôkazov je vecou daňového subjektu (žalobcu). Žalobca môže v žalobe napadnúť zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov len v takom rozsahu, v akom ich napadol v odvolaní proti rozhodnutiam prvostupňového správneho orgánu. Výtýkanie porušenia zákonnosti, ktoré uvádza žalobca v žalobe presahuje rámec podaných odvolaní proti rozhodnutiam prvostupňového správneho orgánu.

Krajský súd vychádzajúc z uvedených skutočností preto po preskúmaní veci a postupu správnych orgánov žaloby žalobcu zamietol.

Súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania, pretože žalobca bol v konaní neúspešný. Rozhodnutie o trovách konania je v súlade s § 250k ods. 1 OSP.

II.

Proti tomuto rozsudku prvostupňového súdu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že vyššie uvedené odôvodnenie súdu je v zásade totožné s argumentáciou žalovaného uvedenou v odôvodnení preskúmaných rozhodnutí. Súd jednotlivé fakty konštatoval rovnako, ako boli tieto uvádzané v tomto odôvodnení ako i vo vyjadrení žalovaného k podaným žalobám. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd ani v jednom prípade nezaoberal právnou argumentáciou žalovaného uvedenou v žalobe, nevyhodnotil žalobné dôvody a okrem konštatácie obsahu žaloby uvedenej na začiatku rozsudku nebolo súdom žalobcovi objasnené, prečo sú dôvody jeho žaloby neopodstatnené. Súd uvádza, že žalobca nepreukázal reálne nadobudnutie tovaru od spoločnosti LONGINEX, s. r. o., keďže konateľ tejto spoločnosti o dodávke cukru nevedel takmer nič povedať. Pokiaľ konateľ B. nemal vedomosť o tom, kde sa cukor skladoval, na koľkých miestach, kto ho doviezol a odkiaľ, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu žalobcovi, ktorý sa pri obchode s uvedeným pánom ani nekontaktoval a zodpovednou osobou za spoločnosť LONGINEX, s. r. o. bol pre neho pán F., ktorý tovar priamo na skladovacom mieste odovzdal konateľovi žalobcu pánovi Vladimírovi Kollárovi a u ktorého tento nemal mať dôvod na pochybnosť o jeho oprávnení konať za spoločnosť LONGINEX, s. r. o.. Aj z výpovede konateľa spoločnosti LONGINEX, s. r. o. B. vyplýva, že pán F. zabezpečoval predmetný obchod so

žalobcom, konateľ B. mu pripravoval len pokladničné doklady, ktoré ponechával v trezore spoločnosti, pričom finančné prostriedky preberal len pán F..

Pokiaľ súd uvádza, že žalovaný ani prvostupňový orgán nemali dôvod vypočítať uvedenú osobu ako svedka, pretože nebol štatutárnym zástupcom, ani spoločníkom a ani pracovníkom spoločnosti LONGINEX, s. r. o., považoval tento názor za nesprávny, a to z dôvodu, že pre správne objasnenie skutkového stavu je vhodná výpoveď akéhokoľvek svedka, ktorý sa môže vyjadriť k zisťovaným okolnostiam a to bez ohľadu na právny vzťah k účastníkovi konania alebo inej osobe.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že F. nekonal „na vlastnú päsť“, o jeho konaní bol konateľ spoločnosti LONGINEX, s. r. o. informovaný a bol ním splnomocnený aj k preberaniu finančných prostriedkov, na ktoré mu vystavoval potvrdenia ako i účtovné doklady (faktúry). Tak, ako uviedol v žalobe, prečo boli vnútorné vzťahy usporiadané takýmto spôsobom, nie je žalobcovi známe a ani nemal v čase realizácie obchodu dôvod sa o tieto zaujímať. Na pojednávaní konanom dňa 17. apríla 2013 konateľ žalobcu uviedol, že obchod s takouto komoditou, ako je cukor, sa vykonáva v rámci hotovostného styku, pričom tento spôsob nie je vôbec neobvyklý, žalobca vykonal aj mnohé ďalšie obchody týmto istým spôsobom, pričom tieto boli daňovým úradom akceptované. Bežná prax je taká, že cukor sa skladuje v logistických centrách, resp. veľkoskladoch, do ktorých si prídu záujemcovia tovar prezrieť a kúpiť bez toho, aby sa tovar premiestňoval. Žalobcovi nie je zrejmé, prečo, pokiaľ súd neuveril výpovedi konateľa spoločnosti LONGINEX, s. r. o. B. a túto považoval za nepresvedčivú, z tejto výpovede si osvojil jeho tvrdenie o tom, že cukor mal byť skladovaný v Lučenci na Filákovskej ceste. Samotný B. vo výpovedi zo 27. januára 2011 uvádza, že sa nezúčastnil žiadneho obchodu, preto ani nemohol vedieť, kde sa tovar nachádza. Keďže žalobca nepreberal tovar v sklade v Lučenci, ale vo veľkoskladoch, kde bol cukor skladovaný na náklady dodávateľa, nemal mať prečo doklady o prenájme takéhoto skladu ani o preprave tovaru z Lučenca do Veľkého Krtíša, Slovenských Ďarmôt a Prešova. Rovnako doklad o prenájme skladovacieho priestoru nemusela mať ani spoločnosť LONGINEX, s. r. o., ktorá nakúpila tovar od spoločnosti HBM TRADE, s. r. o., keďže tento tovar sa nepremiestňoval, ale až do prevzatia posledným kupujúcim bol na jednom mieste. Podľa vyjadrenia konateľa žalobcu tovar preberal on osobne za prítomnosti pána F. ako zástupcu spoločnosti LONGINEX, s. r. o. a ďalších osôb na troch miestach - v Prešove, Slovenských Ďarmotách a Veľkom Krtíši, kde bol tovar uskladnený, o čom predložil správcovi dane potrebné doklady /viď aj zoznam o nákupe, preprave a predaji vypracovaný žalobcom/, ktorý dôkaz nebol vyhodnotený ani žalovaným ani súdom.

K námietke súdu, že žalobca mohol navrhnúť výsluch svedka F., uviedol, že nemohol poznať názor správcu dane a nevedel, že tento považoval rozporné výpovede svedkov za dôkaz, preukazujúci nezrealizovanie zdaniteľného plnenia žalobcom. Žalobca bol presvedčený, že predložené doklady a ostatné vykonané dôkazy nespochybniteľne preukazujú jeho nárok, a preto výsluch ďalších svedkov, vrátane F., nenavrhol. Pokiaľ považoval správca dane niektoré skutočnosti za sporné, bol povinný pre zistenie úplného skutkového stavu doplniť dokazovanie ďalšími jemu známymi dôkazmi, a preto mal vykonať aj výsluch svedka F.. Prvostupňový orgán v rozpore so svojou povinnosťou zistiť objektívne skutkový stav preniesol túto povinnosť na žalobcu, ktorý zabezpečoval na svoje náklady aj iných svedkov. Povinnosť správneho orgánu zistiť objektívne skutkové okolnosti v rozsahu potrebnom na správne rozhodnutie mu vyplýva z ust. § 2 (Základné zásady daňového konania) zákona č. 511/1992 Zb., podľa ktorého v daňovom konaní sa postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených v daňovom konaní. Správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi a pri vyžadovaní plnenia ich povinností v tomto konaní použije len také prostriedky, ktoré ich najmenej zaťažujú a umožňujú pritom správne vyrubiť a vybrať daň. Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo /použitie právnej úpravy zákona č. 511/1992 Zb. vyplýva z § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z./.

Žalovaný a prvostupňový správny orgán v tomto konaní takto nepostupovali. Aj pri vyhodnocovaní dôkazov správny orgán ako i žalovaný vyhodnotili dôkazy v rozpore s ust. § 2 zákona č. 511/1992 Zb., keď tieto dôkazy nevyhodnotili vo vzájomnej súvislosti, ale brali do úvahy len svedeckú výpoveď svedka B., čo vyplýva z napádaného rozhodnutia, ako i z dodatočného platobného výmeru, keď svoje rozhodnutie správca dane a následne aj žalovaný odvodzuje od skutočností, ktoré vyplynuli len z tejto

výpovede, pričom správca dane ani žalovaný jednotlivé tvrdenia nekonfrontovali s inými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré vyšli najavo. Veľmi dôležitým tvrdením pre preukázanie oprávnenosti uplatneného nadmerného odpočtu DPH bolo tvrdenie V. o mieste skladovania, ktoré presne označil s tým, že prebratia tovaru sa zúčastnili aj ďalšie osoby. Žalovaný toto tvrdenie bez ďalšieho spochybnil len s poukazom na výpoveď B., a nevykonával žiadne dôkazy na odstránenie týchto rozporov o to viac, že z výpovede konateľa B. vyplývalo, že o dodávkach tovaru nevie nič, a preto aj jeho tvrdenie o mieste skladovania cukru nemôže mať žiadnu výpovednú hodnotu. Konajúci súd námietku žalobcu o nesprávnom hodnotení dôkazov žalovaným a obmedzením sa len na hodnotenie svedeckej výpovede B. vo svojom odôvodnení rozhodnutia nevyhodnotil a ponechal ju, ako aj iné argumentácie žalobcu, za nepovšimnuté.

Výkonaným dokazovaním správca dane nezistil objektívne, pravdivé a úplné skutkové okolnosti, keďže sa obmedzil vo vzťahu na preukázanie zdaniteľného plnenia medzi spoločnosťou LONGINEX, s. r. o., a žalobcom len na výsluch konateľa B. s tým, že ďalšie osoby, ktoré sa obchodu zúčastnili priamo nevypočul. Z výpovede konateľa žalobcu V. vyplynulo, že prevzatia tovaru - kryštálového cukru od dodávateľa sa za spoločnosť LONGINEX, s. r. o. zúčastnil len pán F., ktorú skutočnosť potvrdil aj konateľ spoločnosti pán B., pričom F. okrem odovzdania tovaru preberal od žalobcu aj finančné prostriedky ako úhradu za dodanie tovaru. Pokiaľ konateľ B. nemal vedomosť o tom, kde sa cukor skladoval, na koľkých miestach, kto ho doviezol a odkiaľ, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu žalobcovi, ktorý sa pri obchode s uvedeným pánom ani nekontaktoval a zodpovednou osobou za spoločnosť LONGINEX, s. r. o. bol pre neho pán F., ktorý tovar priamo na skladovacom mieste odovzdal konateľovi pánovi V. a u ktorého tento nemal mať dôvod na pochybnosť o jeho oprávnení konať za spoločnosť LONGINEX, s. r. o.. Aj z výpovede konateľa spoločnosti LONGINEX, s. r. o. B. vyplýva, že pán F. zabezpečoval predmetný obchod so žalobcom, konateľ B. mu pripravoval len pokladničné doklady, ktoré ponechával v trezore spoločnosti, pričom finančné prostriedky preberal len pán F..

Krajský súd žiadnu vyššie namietanú skutočnosť nezobral do úvahy, pričom z odôvodnenia rozhodnutia súdu nie je žalobcovi zrejmé, prečo jeho argumentáciu súd neuznal. Takéto rozhodnutie nie je preskúmateľné a je v rozpore s ust. § 157 ods. 2 OSP. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na odôvodnenie uznesenia NS SR č. k. 6Sžf/8/2010, ktorého časť citoval v nasledovnom znení „Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie bolo odôvodnené. Výplýva to z potreby transparentnosti výkonu spravodlivosti, ktorá je inherentná každému jurisdikčnému aktu. Je korelátom práva účastníka prednášať návrhy aj argumenty, aby na ne dostal odpoveď. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti. Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Odôvodnenie má presvedčiť účastníkov konania, že rozhodnutie bolo výsledkom starostlivého zhodnotenia relevantných faktov, že nebolo len doprovodom vopred prijatého rozhodnutia a že nebolo svojvoľné. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné trvať na logickej súladnosti (bezrozpornosti) a vecnej konzistencii odôvodnenia rozhodnutia, ktoré nemôže opomenúť dôležité skutočnosti a tieto ponechať bez odpovede.“.

Z uvedeného teda vyplýva, že súd vo svojom odôvodnení musí podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých bodoch žaloby a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2010, sp. zn. 8Sžo/230/2010).

Na základe uvedeného je podľa názoru žalobcu napadnuté rozhodnutie pre nedostatočné odôvodnenie nepreskúmateľné.

Aj keď žalobca vo svojom odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu nedefinoval

svoje námietky tak rozsiahlo, ako bolo uvedené v žalobe, aj z tohto odvolania je zrejmé, že dôvodil rovnakými skutočnosťami ako v žalobe, keď namietal, že preukázal zdaniteľné plnenie, splnil podmienky podľa ust. § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. a § 49 ods. 1, 2 v spojení s § 51 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z., a že má nárok na uplatnený nadmerný odpočet DPH. Okrem toho, pokiaľ bol rozhodnutím žalovaného žalobca ukrátený na svojich právach z dôvodov uvedených v ust. § 205j ods. 2 písm. a/, c/ OSP, o ktoré opieral žalobca svoju žalobu, sú podľa názoru žalobcu splnené zákonné podmienky na vyhovieť žalobe.

Nezákonnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci videl žalobca v tom, že žalovaný a aj prvostupňový správny orgán preniesli v rozpore so zákonom dôkazné bremeno na neho a pri rozhodovaní vychádzali zo skutkového stavu, ktorý neodrážal realitu posudzovaného prípadu, pričom alibistickým spôsobom žalobcu odkázali na ust. § 29 zákona č. 511/1992 Zb. o jeho dôkaznom bremene. Napriek uvedenej zásade bol správny orgán povinný zistiť objektívne skutkový stav a na jeho základe vydať zákonné rozhodnutie. V napádanom konaní dôkazy dohliadaval sám žalobca a na svoje náklady zabezpečoval aj svedkov. Uviedol, že správne konanie je ovládané zásadou materiálnej pravdy. Rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Skutkový stav nie je postačujúci pre rozhodnutie vo veci vtedy, pokiaľ v rozpore so zákonom neboli v danej veci zistené všetky právne významné skutočnosti. Na rozdiel od súdneho konania, kde sa uplatňuje zásada dispozičná, v administratívnom procese je to zásada vyšetrovacia. Povinnosť zistiť skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom pre vydanie rozhodnutia má zásadne správny orgán.

Pod nesprávnym právnym posúdením veci možno rozumieť predovšetkým omyl správneho orgánu pri aplikácii práva na dostatočne zistený skutkový stav. Aj nedostatočne zistený skutkový stav však môže byť následkom nesprávneho právneho posúdenia veci.

Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/15/2013-23 zo 17. apríla 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby rozsudok zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného z 30. novembra 2012, č. 1100301/1/1294961/2012/5098 a č. 1100301/1/1294905/2012/5098, vrátane dodatočných platobných výmerov Daňového úradu Banská Bystrica č. 9600403/5/2484716/2012/Bed z 10. septembra 2012 a č. 9600403/5/2612067/2012/Lon z 19. septembra 2012, zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a priznal mu z vyššie uvedených dôvodov náhradu trov konania v ním vyčíslenej výške.

III.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že trvá na vyjadrení k žalobe a v plnom rozsahu sa stotožňuje s právnym záverom uvedeným v napadnutom rozsudku. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 23S/15/2013-23 zo 17. apríla 2013 ako vecne správny potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a podľa § 221 ods. 2 OSP vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v jeho nedostatočnom odôvodnení.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy (t. j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Podľa § 250j ods. 1 OSP ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamieta.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 OSP príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťaží svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“; porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 OSP).

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca nezákonnosť rozhodnutí žalovaného a nesprávneho postupu pri ich vydaní videl v tom, že :

- 1) rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia vecí,
- 2) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie vecí,
- 3) postupom žalovaného boli porušené základné zásady správneho konania, keď vyhodnotil vykonané dôkazy jednostranne, a to len niektoré a bez vzájomnej súvislosti, tieto navzájom nekonfrontoval a nezabezpečil objektívne a úplné zistenie skutkového stavu,
- 4) nesprávne právne vyhodnotil zistené skutočnosti predovšetkým z pohľadu neunesenia dôkazného

bremena podľa § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb.,

5) žalobca preukázal dokladmi, ktoré označil, splnenie podmienok pre uplatnenie nadmerného odpočtu DPH podľa § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. a s poukazom na § 49 ods. 1, 2 zákona č. 222/2004 Z. z. je jeho nárok na nadmerný odpočet DPH v uplatňovanej výške 80.844,11 € preukázaný a zákonný.

Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd v odôvodnení rozsudku zameral podstatnú pozornosť otázke nevypočutiu F., pričom s ostatnými námietkami zo strany žalobcu sa dôsledne nevysporiadal, resp. niektorým venoval len minimálnu pozornosť a z niektorými (porušenie zásad správneho konania, neunesenie dôkazného bremena) sa nevysporiadal vôbec.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove námietky, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne, čím postihol napadnutý rozsudok znakom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom, pričom uvedeným postupom bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestranom súde ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých bodoch žaloby a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

Pokiaľ prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca v odvolaniach proti prvostupňovým rozhodnutiam neuviedol žiadne konkrétne porušenie zákona zo strany správnych orgánov a taktiež sa nedomáhal vykonania ďalších dôkazov, nenavrhol ani vypočutie podľa žalobcu kľúčového svedka F. s tým, že skonštatoval, že žalobca môže v žalobe napadnúť zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov len v takom rozsahu, v akom ich napadol v odvolaní proti rozhodnutiam prvostupňového správneho orgánu - a vytýkanie porušenia zákonnosti, ktoré uvádza žalobca v žalobe presahuje rámec podaných odvolaní proti rozhodnutiam prvostupňového správneho orgánu - odvolací súd konštatuje nasledovné.

V súvislosti s obsahovými náležitosťami žalobného návrhu je v aplikačnej praxi diskutovaná otázka, či žalobca môže v návrhu na zrušenie rozhodnutia uplatňovať aj dôvody, ktoré v konaní pred správnym orgánom neuplatňoval. Podľa názoru odvolacieho súdu, zo žiadneho ustanovenia druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva obmedzenie žalobcu uviesť v žalobe aj skutočnosti, ktoré pôvodne v konaní neuplatňoval. Rozhodujúce je iba to, či rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu bol žalobca ukrátený na jeho právach (§ 250 ods. 2 OSP). Uvedené obmedzenie nevyplýva ani z ustanovenia § 250j OSP, ktoré neumožňuje súdu pri úvahách o tom ako má vo veci rozhodnúť, zobrať do úvahy tú skutočnosť, že navrhovateľ v priebehu správneho konania prípadne neuviedol všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu prejednať vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu, vrátane odvolacích námietok, znovu o nej rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.